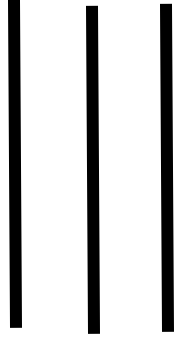

नीति तथा कार्यक्रम

आ.व २०७५/७६

आँबुखैरेनी गाउँपालिका

आँबुखैरेनी, तनहुँ

गण्डकी प्रदेश, नेपाल

आदरणाय सभाध्यक्ष महोदय,

नेपालमा संघिय लोकतान्त्रीक गणतन्त्र संस्थागत भए पश्चात स्थानीय सरकारको रुपमा स्थापित यस आँबुखैरेनी गाउँपालिकाको तेश्रो गाउँ सभा तथा आर्थिक वर्ष २०७५।७६ को नीति, योजना तथा कार्यक्रम र बजेट यस गरिमामय सभामा प्रस्तुत गर्न पाउँदा मलाई अत्यान्त खुसी लागेको छ । लोकतन्त्र तथा सामाजिक न्याय र परिवर्तनका लागि आफ्नो जीवन वलिदान गर्ने अमर शहीदहरूप्रति हार्दिक श्रद्धा सुमन अर्पण गर्न चाहान्छु ।

संघीय तथा प्रदेश सरकारको निर्देशीत सिद्धान्त, आर्थिक नीति, दिगो विकासको लक्ष्य प्राप्ती र स्थानीय सरकारको नीति र कार्यक्रमलाई कार्यान्वयन गर्ने गरी बजेट तर्जुमा गरेको छु । आदरणिय जनप्रतिनिधीहरू र स्थानीय तहवाट प्राप्त सुझाव समेतलाई नीति र कार्यक्रममा समावेश गरिएको छ । बजेट तर्जुमा गर्दा नेपालको संविधान २०७२ को धारा ५७ उपधारा (४) धारा २१४ को उपधारा (२) धारा २२१ को उपधारा (२) र धारा २२६ को उपधारा (१), स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को अधिनमा रही बजेट तर्जुमा गरिएको छ ।

जनआकाक्षा र निर्वाचित जनप्रतिनिधिहरूको विकास प्रतिको तिव्र अपेक्षाको सम्बोधन गर्न ठुलो आकारको बजेटको आवश्यकता पर्ने देखिन्छ , तथापी संघ र प्रदेश सरकारबाट प्राप्त वित्तीय हस्तान्तरण साथै स्थानीय तहको आफ्नै स्रोत र साधनको अधिनमा रहेर यो नीति र कार्यक्रम तयार गरीएको छ ।

स्थानीय तहमा सुशासन, विकास र समृद्धी हासिल गर्न मुख्य भूमिका खेल्ने भौतिक पूर्वाधार विकास, पर्यटन, कृषि र उद्योगमा लगानी केन्द्रित गरिनेछ । नीजि र सहकारी क्षेत्रलाई समेत यस क्षेत्रमा उत्साहजनक लगानीको लागि सहजीकरण र उत्प्रेरित गरिनेछ ।

आदरणीय सभाअध्यक्षज्यू,

“आर्थिक सामाजिक सांस्कृतिक तथा पर्यावरणीय रुपमा सफा, सुन्दर, समुन्त तथा समृद्ध आबुखैरेनी गाउँपालिकाको निर्माण” गर्ने आँबुखैरेनी गाउँपालिकाको लक्ष्य हुनेछ र उक्त लक्ष्य पुरा गर्न निम्न बमोजिमका नीति र कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरिएको छ ।

१. आफ्नो गाउँ आफै बनाउ भन्ने नीतिले यस गाउँपालिका अर्न्तगतका वडाको भौतिक, आर्थिक, सामाजिक र मानविय विकासको लागि समानान्तर रकम विनियोजन गरिएको छ ।
२. आँबुखैरेनी गाउँपालिकाले आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा गाउँपालिकाको सम्पूर्ण विषयगत क्षेत्रलाई समेटेर आवधिक योजना निर्माण गरिनेछ । उक्त आवधिक योजनाले गाउँपालिका अर्न्तगतका सडक सञ्जाल, पर्यटन क्षेत्र, शैक्षिक क्षेत्र र खानेपानी लगायतका विभिन्न भौतिक पूर्वाधार निर्माण र गाउँपालिकाको समग्र विकासको लागि महत्वपूर्ण भूमिका खेल्नेछ भन्ने अपेक्षा लिएका छौं । यस योजना अर्न्तगत रु ४०,००,०००।- (चालिस लाख) विनियोजन गरेको छु ।
३. सडक पूर्वाधार अर्न्तगत यस आ.व.मा १,९७,००,०००।- (एक करोड सन्तानब्बे लाख रुपैया) रकम विनियोजन गरेको छु । आँबुखैरेनी गाउँपालिकाको सवै वडाहरु सडक सञ्जालले आवद्ध भएता पनि केही क्षेत्रहरुमा सडक सञ्जालले नछोएको हुँदा ती क्षेत्रहरुमा आगामी आ.वा. ०७५/०७६ मा सडक पुर्‍याईनेछ । छिम्केश्वरी, लाब्डी, भोटेश्वरा हुँदै हिलखर्क ट्याक खोल्ने र छिम्केश्वरी, भकुण्डे, लेस्तर हुँदै घुमाउने बुद्ध सिं मार्ग जोड्ने मुख्य लक्ष्य हुनेछ । शहरी विकास डिभिजन कार्यालय, गोरखाबाट यस आर्थिक बर्ष ०७४/०७५ मा परेको बजेटले आँबुखैरेनी गा.पा. वडा नं. ३ स्थित आँबुखैरेनी चक्रपथ करिव ३ कि.मी. बाटो कालोपत्र सम्पन्न हुनेछ भने आगामी आ.व. ०७५/०७६ मा समेत करिव ४ कि.मी. चक्रपथको बाटो कालोपत्रे गर्न शहरी विकास डिभिजन कार्यालय गोरखालाई प्रस्ताव पेश गरिएको छ । आँबुखैरेनी-छिम्केश्वरी-

हिलेखर्क पर्यटन मार्ग यसै वर्ष देखि प्रदेश सरकारको सहयोगमा नाली सहितको कालोपत्रे सुरु गरिनेछ ।

४. पृथ्वी राजमार्गको २०० कि.मि. अर्न्तगत मुग्लिन देखि नौविशे सडक खण्डमा राजमार्गको केन्द्र देखि दाया बाँया १५-१५ मि. कायम गरिएको तर मुग्लिन देखि कोत्रेसम्मको करिव ७२ कि.मि. सडक खण्डमा राजमार्गको केन्द्र देखि दाया बाँया २५-२५ मि. कायम गरिएकोमा एउटै राजमार्गमा विभेदपूर्ण मापदण्ड कायम गरिएको हुँदा उक्त राजमार्गमा एक रुपता कायम होस एकरुपता कायम हुन नसकेमा मुग्लिन देखि कोत्रेसम्मको सडक खण्डमा सडकको केन्द्रबाट २५-२५ मि. कायम गरी बाँकी लगत कट्टा भएका सवै जग्गाको उचित क्षतिपूर्ति सहितको मुआब्जा उपलब्ध गराउन संघीय सरकारसँग आवश्यक अनुरोध गरिनेछ । साथै आँबुखैरेनी देखि गोरखा पुलसम्म अमर सिंह मार्गको मापदण्ड सडकको केन्द्र विन्दुबाट १५/१५ मि. कायम गर्न संघीय सरकारसँग पहल गरिनेछ ।
५. आँबुखैरेनी गाउँपालिका अर्न्तगतका गाउँ, वडा, बस्तीहरुमा पानीको पहुँच सजिलो होस भन्नाका लागि नागरिकको आवश्यकता अनुसार गाउँ गाउँमा खानेपानीको लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ । सत्रसय-आँधिमूल, बरादी-डिही खानेपानीलाई प्रदेश सरकारबाट सम्बोधन होस भन्ने हेतुले प्रदेश सरकारसँग सहकार्य गरी अगाडी बढ्ने लक्ष्य लिएको छ । आँबुखैरेनी गाउँपालिका वडा नं. ४ अर्न्तगत अक्लाङ्ग लिफ्टीङ्ग खानेपानीलाई पूर्णता दिन आवश्यक बजेटको व्यवस्था गरिएको छ । दुई वर्ष भित्र गाउँपालिका भित्रका सवै नागरिक समक्ष स्वच्छ, सफा, सरल र सुलभ रुपमा खानेपानी पुऱ्याउने यस गाउँपालिकाको लक्ष्य रहने छ ।
६. विद्युतको सुविधा नपुगेको ५ र ६ वडाका गाउँ टोल बस्तीमा नेपाल विद्युत प्राधिकरण र बैकल्पीक उर्जा प्रर्वद्धन केन्द्रको साभेदारी र समन्वयमा विद्युतीकरणलाई प्राथमिकता दिईनेछ । आगामी २ वर्षमा आँबुखैरेनी गाउँपालिका अर्न्तगतका सम्पूर्ण गाउँ बस्ती टोलमा विद्युत पुऱ्याउने लक्ष्य राखिएको छ । साथै प्रदेश सरकारसँग पनि यस क्षेत्रमा सहयोगको अपेक्षा गरिएको छ । सवै वडाहरुका विजुलीको काठे पोलहरुलाई प्रतिस्थापन

- गरी ३ वर्ष भित्र स्टिल र सिमेण्ट पोलहरुद्वारा व्यवस्थापन गरिनेछ । साथै निर्माण भई संचालनमा आई सकेका लघु तथा साना जल विद्युतको मर्मत तथा सम्भार गरिनेछ ।
७. लैंगिक समानता, सामाजिक समावेशिकरणका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्तालाई सरल र सहज रुपमा वितरणको लागि व्यवस्था मिलाईनेछ । साथै सरल र सहज रुपमा जनता माझ सेवा सुविधा पुगोस भन्ने उद्देश्यले घुम्ती सेवा मार्फत विभिन्न वडाहरुमा स्वास्थ्य सिविर एवं नागरिकता वितरण गर्न कार्यक्रम अघि बढाईनेछ ।
८. पर्यटन क्षेत्रलाई विकास गरी अर्थतन्त्रलाई अझ बढी उकास्ने प्रमुख आधारको रुपमा विकास गरिनेछ । धार्मिक पर्यटनलाई बढुवा दिइनेछ । छिम्केश्वरी, आधिमुल, अकला मन्दिर, शिव मन्दिर, हिलेखर्क, बौद्ध मन्दिर, कृण मन्दिर ऐन पहारा लगायतका धार्मिक तथा पर्यटकीय स्थलको विकासलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै लोपोन्मुख चेपाङ्ग, प्रजा, दलित, आदिवासी जनजातिको भाषा, संस्कृति र सम्पदाको संरक्षण एवं विकासलाई जोड दिइनेछ ।
९. उत्पादनमूलक रोजगारीको अवसर सिर्जना गरी युवालाई रोजगार उपलब्ध गराइनेछ । उद्यमशीलता, स्वरोजगार र आय आर्जनमा केन्द्रित गर्न युवालाई छोटो र लामो अवधीको आय तथा सिप मूलक तालीम दिइनेछ । खेलकूद क्षेत्रको विकासका लागि पहल गरिनेछ ।
१०. शिक्षा र स्वास्थ्यमा भएको लगानीले स्वस्थ्य, शिक्षित र सभ्य नागरिक उत्पादनका लागि गुणस्तरीय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवाको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
११. नेपालको संविधान २०७२ ले आधारभूत स्वास्थ्यसेवालाई मौलिक हकको रुपमा सुनिश्चित गर्दै प्रत्येक नागरिकलाई राज्यबाट आधारभूत स्वास्थ्य सेवा निशुल्क प्राप्त गर्ने एवं स्वास्थ्य सेवामा समान पहुँच तथा आफ्नो उपचारको सम्बन्धमा जानकारी पाउने व्यवस्था गरे अनुसार नागरिकलाई स्वस्थ्य बनाउन गाउँपालिकाले स्वास्थ्य क्षेत्रमा लगानी अभिवृद्धि गर्ने एवं गुणस्तरीय सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवामा

समान पहुँच स्थापित गर्दै सबैको स्वस्थ जीवन प्रत्याभुत गरि दिगो विकास सुनिश्चित गर्नुपर्ने कानुनी दायित्वलाई पुरा गर्ने निति लिईएको छ । साथै महिलाहरुको प्रजनन स्वास्थ्य अधिकारलाई थप सुदृढ गरी सेवाको पहुँच तथा उपभोगमा वृद्धि ल्याउनको लागि विभिन्न नीति तथा कार्यक्रमहरु अवलम्बन गरिने छ । यस गाउँपालिका अर्न्तगत कम्तीमा २५ सैयाको अस्पताल संचालनको लागि पहल गरिनेछ । आँबुखैरेनी गाउँपालिकाले आफ्नै नीति तथा कार्यक्रम बनाई गुणस्तरिय, सर्वसुलभ स्वास्थ्य सेवा लागु गरिनेछ । संघिय सरकारको नीति अनुसार प्रत्येक वडामा स्वास्थ्य चौकी स्थापना गर्न पहल गरिनेछ । साथै राष्ट्रिय स्वास्थ्य विमा बोर्ड सँग सहकार्य गरी स्वास्थ्य विमालाई थप प्रभावकारी रुपमा कार्यन्वयन गरिनेछ ।

१२. यस गाउँपालिका भित्रका जनताहरुलाई घर दैलोमा सेवा सुविधा दिनको लागि वडा कार्यालयबाट नै सेवा सुविधाहरु दिईनेछ । कार्यालयबाट भए गरेको काम काजहरुको इन्टरनेट मार्फत सबैको पहुँच पुग्ने गरी कार्यालयको वेवसाईटमा राखिनेछ । र गाउँपालिका भित्र रहेका पत्र पत्रिका, सञ्चार माध्यम सँग सहकार्य गरी गाउँपालिकाबाट हुने सेवा सुविधालाई छिटो, छरितो नागरिक समक्ष पुऱ्याउनको लागि यस आँबुखैरेनी गाउँपालिकाले सूचना प्रविधिको व्यवस्था मिलाईनेछ । यस गाउँपालिकाको वडा कार्यालयहरुलाई गाउँपालिकाको सञ्चार (नेटवर्क लाईन) सँग जोडिनेछ ।

१३. यस गाउँपालिकालाई स्मार्ट सिटीको अवधारणमा लगिनेछ । मर्स्याङ्गदी जलाधार क्षेत्र विकास सरोकार समिति तथा सम्बन्धित निकायलाई यस आँबुखैरेनी गाउँपालिकाको सम्पूर्ण भू-भाग स्मार्ट सिटीको अवधारणामा राख्न अनुरोध गरिनेछ ।

१४. स्थानिय प्रशासनलाई स्वच्छ, सक्षम, निष्पक्ष, पेशागत अनुशासनप्रति प्रतिबद्ध, पारदर्शी, भ्रष्टाचारमुक्त, जनउत्तरदायी र सहभागितामूलक बनाउदै लगिनेछ ।

१५. विपद ब्यवस्थापन कार्यलाई प्रभावकारी बनाई विपदको बेला तत्काल उद्धार तथा राहत कार्यलाई ब्यवस्थीत वनाउनका लागि आवश्यक बजेट विनियोजन गरिएको छ । अन्य आवश्यक स्रोत र साधनको पनि व्यवस्थापनमा जोड दिईनेछ ।

१६. सबैका लागि शिक्षा कार्यक्रम अन्तर्गत शिक्षामा पहुँच बढाई गुणस्तर सुधार्न पुर्बाधार निर्माण, छात्रवृत्ति बितरण, पुस्तकालय निर्माण तथा स्नोकोत्तर उर्तिण उत्कृष्ट प्रतिभालाई प्रोत्साहन बढाउने निति लिईने छ । शैक्षिक क्षेत्रलाई प्राविधिमुलक बनाउनको लागि आँबुखैरेनी गाउँपालिका अर्न्तगत रहेको रामशाह मा.वि.मा प्राविधिक उच्च शिक्षा कक्षा (इन्जिनियरिङ्ग) संचालनको लागि सहजीकरण गरिनेछ । साथै मित्रता मा.वि.सत्रसयमा सि.टि.ई.भि.टि अर्न्तगतको कृषि क्याम्पस संचालन गर्न पहल गरिनेछ । आँबुखैरेनी गाउँपालिकाले यस आर्थिक बर्षमा पिछडिएका वडाका वालवालिकालाई शिक्षामा सहज पहुँच होस भन्ने उद्देश्यले आँबुखैरेनीमा एउटा शैक्षिक क्षात्र-क्षात्रा बास (होस्टेल) निर्माण गर्ने हेतुले आवश्यक बजेट विनियोजन गरेको छु । साथै अब उपरान्त स्नातोत्तर उर्तिण गर्ने यस गाउँपालिका अर्न्तगत विद्यार्थीहरुलाई नगद उपहारको साथ उचित सम्मान गर्ने व्यवस्था मिलाईएको छ ।

१७. गाउँपालिकाद्वारा संचालन भएका सेवा प्रवाह विकास निर्माणका आयोजनाहरुमा प्रभावकारीता/पारदर्शिता ल्याउन सम्भौता पुर्वको अनुगमन समिति गठन गर्ने र आयोजनाहरु सम्पन्न भए पश्चात सार्वजनिक परिक्षण, सार्वजनिक सुनुवाइ गर्ने व्यवस्थालाई कडाईका साथ लागु गरिनेछ, यसको लागि उपभोक्ता समितिको सदस्यहरुलाई समिति गठन, योजना, सम्भौता, कार्यान्वयन लेखा, सार्वजनिक परिक्षण सम्बन्धी विषयमा अभिमुखिकरण कार्यक्रम संचालन गरिने छ ।

१८. गाउँपालिकाको सेवा प्रवाहलाई सहज सरल सुलभ बनाईनेछ । गाउँपालिकाका सम्पूर्ण वडा कार्यालयहरुमा परिमार्जित नागरीक वडापत्र लागु गरी सेवाग्राहीहरुलाई सम्मान र मुस्कान सहितको सेवा प्रदान गरिनेछ ।

१९. संघ-सस्था, गैर तथा अर्ध सरकारी संस्थाका कार्यक्रमहरुलाई गाउँपालिकाको छाता भित्र ल्याई एकद्वारा प्रणाली मार्फत कार्यान्वयन गरिनेछ ।

२०. आबुखैरेनी गाउँपालिको आर्थिक ऐनलाई लागु गरी गाउँपालिका भित्र रहेको व्यावसायीक कृषि प्रणाली, उद्योग धन्दा एवं कलकारखाना, आन्तरिक तथा वाह्य पर्यटन सम्बन्धि प्रर्वद्धनात्मक कार्यक्रम अगाडी बढाउनुका साथै सहकारी एवं वित्तिय

क्षेत्रलाई यस तर्फ आकर्षित गरी यस आँबुखैरेनी गाउँ बासीहरुको आयस्तरमा वृद्धि हुने प्रकृतिका कार्यक्रमहरु संचालन गरिनेछ ।

२१. कर परिचालनको प्रकृया सरल गरी सुचना प्रविधीको माध्यमबाट श्वेच्छीक कर सहभागीतामा प्रोत्साहन गरिनेछ । ईमानदारीता पुर्बक कर तिर्ने उत्कृष्ट करदातालाई सम्मान गरिनेछ । आर्थिक वर्षको श्रावण १ गतेबाट अशोज मसान्तसम्म एकिकृत सम्पत्ती कर बुझाउने करदाताहरुलाई १०% छुट दिईनेछ । विभिन्न व्यापार व्यवसाय उद्योग तथा व्यवसायिक फर्महरुलाई गाउँपालिकामा दर्ता/नविकरण गराई व्यवसायिक करको माध्यमबाट आन्तरिक आय अभिवृद्धि र परिचालनमा जोड दिइने छ । गाउँपालिका भित्र भएका सम्पूर्ण सवारी साधनहरु तथा मेसिनरी औजारलाई गाउँपालिकाको करको दायरामा ल्याईनेछ ।

२२. गाउँपालिका भित्र रहेका ऐलानी, प्रति र सार्वजनिक जग्गाहरुको नक्साङ्कन र मुल्याङ्कन गरी संरक्षण र सबर्द्धन गरिने छ । आँबुखैरेनी गाउँपालिका भित्र बसोवास गर्ने व्यक्तिहरु सुकुम्बासी भएको प्रमाणित भएमा उनीहरुको उचित व्यवस्थापन गरिनेछ । ऐलानी जग्गा अतिक्रमण गरि घर टहरो बनाई बसोबास गर्ने घर परिवार तथा व्यक्तिहरूसँग आर्थिक ऐनको अधिनमा रही घरजग्गा बहाल कर उठाईनेछ, र निजहरुलाई आवश्यक आधारभूत आवश्यकता खानेपानी, विद्युत जस्ता सुविधाको लागि आवश्यक सिफारिस गाउँपालिकाले सिफारिस गर्नेछ ।

२३. यस गाउँपालिका अर्न्तगत स्वीकृत दरवन्दीमा रही अस्थायी, करार सेवामा कार्यरत कर्मचारीहरुलाई लोक सेवा आयोग, प्रदेश सेवा आयोगसँग समन्वय गरी कानूनी परामर्श तथा आवश्यक प्रकृया पुरा गरी नियमसंगत प्रतिशप्रधाद्वारा स्थायी गराउनको लागि आवश्यक पहल गरिनेछ ।

२४. पशु सेवा सम्बन्धी कार्यलाई प्रभावकारी बनाउको लागि तपसिल अनुसारका नीति तथा कार्यक्रमहरु अवलम्ब गरिनेछ ।

➤ दुध, फूल, मासुमा आत्मनिर्भर बनाउने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ, दुध मात्र बेचेर कृषक नाफामा नजाने हुँदा विशेष डेरी उद्योगहरु स्थापना र क्षमता अभिवृद्धि गरिनेछ

। पशु जन्य पदार्थको दुग्धको बजारीकरणको लागि दुग्ध सहकारीहरूलाई क्षमता अभिवृद्धि गराइनेछ ।

- विदेश पलायन हुने ठुलो मात्रामा रहेका युवा जनशक्तिलाई स्वरोजगारीमा बृद्धि गरी स्वदेशमै राख्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- खेती योग्य, बाँझो जग्गा तथा भिर, पाखो प्रति जग्गामा घाँस खेती गरी पशु पालनमा बृद्धि तथा वातावरणीय कुप्रभावको न्यूनीकरण गर्ने कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
- उपभोक्ताको हित र स्वास्थ्यलाई ध्यानमा राखी स्वच्छ मासु पसल र व्यवस्थित वधस्थल निर्माण गरिनेछ । पशु धनको सुरक्षा, संरक्षण र सम्वर्धनको कार्यक्रम (स्वास्थ्य विमा, खोप) संचालन गरिनेछ ।
- वंश सुधारमा उन्नत नस्लको गुणस्तर भालेको विउ कृत्रिम गर्भधान गराई (गाई, भैसी, बाखा, बंगुर) को बण शकर उत्पादन गरी दुध मासुको उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गराइनेछ ।
- जैविक विविधताको ख्याल गर्दै लोपोन्मुख तथा स्थानीय जातका (साखीनी कुखुरा, च्वाँचे, गिद्ध संरक्षण तथा स्थानीय गाई, भौसीको संरक्षण कार्यहरु गरिनेछ । जैविक सुरक्षाको लागि (Baioafety) खोर, गोठ तथा घर आँगन व्यवस्था मिलाउने कार्यक्रम संचालन गर्ने
- कृषकहरूको हितलाई ध्यानमा राखी पशु सेवाको ऋण तथा फार्महरूमा कृषि मिटरको लागि सहूलियत दरमा विद्युत र ऋण उपलब्धताको लागि विद्युत तथा वित्तिय संस्था संग समन्वय गरिनेछ ।
- पशुपालन गर्ने घर परिवारको व्यक्तिहरूको क्षमता अभिवृद्धिको लागि विभिन्न तालिम अध्ययन अवलोकन भ्रमण गराउने ।

२५. कृषि क्षेत्रको विकासका लागि तपसिल बमोजिमका नीतिहरु अवलम्बन गरिनेछ :

- यस आँबुखैरेनीको कृषि कार्यक्रममा अझ मजबुत बनाउनको लागि वैज्ञानिक ढंगबाट कृषि उत्पादनलाई बृद्धि गर्ने व्यवस्थाको लागि उपकरण, प्रविधि र सिप प्रदान गरिने छ । तरकारी, फलफूल, खाद्यन्नवाली तथा माछामा आत्मनिर्भर बनाउने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । यस क्षेत्रमा रहेका कृषक समुह, सहकारी, गैह्रसहकारी,

अन्तराष्ट्रिय गैहसहकारी र कृषिसंग आबद्ध विभिन्न संघ सस्थासंग हातेमालो गरी कृषि उत्पादन सम्बन्धी नयाँ कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । कृषि क्षेत्रलाई उत्पादनको प्रमुख क्षेत्रको रूपमा विकास गरिनेछ । प्रमुख बालीहरूको उत्पादनमा आत्मनिर्भर हुने नीतिलाई निरन्तरता दिइनेछ । सिंचाइ, मलखाद, बीउ बिजनको उपलब्धतामा सुधार गरिनेछ । पशुजन्य उत्पादन प्रोत्साहनका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । पशु तथा बाली बीमा कार्यक्रमलाई कृषकको बीचमा पुर्याइनेछ । आर्थिक तथा सामाजिक रूपले पछि परेका कृषक केन्द्रित कार्यक्रमहरूलाई अभि प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ । अगार्निक तरकारी तथा फलफूल खेती र पशुपालनमा जोड दिइनेछ ।

- यस क्षेत्रको माथिल्लो भागमा विभिन्न (राये, मुला, काक्रो, सिमी) जातका तरकारी का बिउँहरू उत्पादन गरी राष्ट्रलाई आवश्यक तरकारी का बिउँहरू उत्पादन गरी आर्थिक उन्नतीको बाटो अवलम्बन गरिनेछ ।
- एक गाउँ एक उत्पादन कार्यक्रम अन्तर्गत आँबुखैरेनी-५ को बरालुङ्गागाउँ, खोलागाउँ र सानुभञ्जाभञ्जाङ्गलाई मौरी, आँबुखैरेनी-४ भाँगेलाई गोलभेडा, आँबुखैरेनी-३ आँबुगाँउ, कोट गाँउलाई कागती, आँबुखैरेनी-२ को नयाँगाँउ, खोलागाँउ र पतेनीलाई सुन्तला खेतीको विस्तार एवं संरक्षण गरी गाँउपालिकाको चिनारीको रूपमा विस्तार गरिनेछ ।
- आँबुखैरेनी गाँपालिकाको वडा नं.१ देखि २ सम्मको तल्लो भागमा तरकारीको ठुला ब्लक निर्माण गरिनेछ ।
- स्वास्थ्य वाली उत्पादन बृद्धि गर्न माटो परिक्षण शिविर, वाली रोग परिक्षण शिविर, विषदीमुक्त तरकारी उत्पादन गर्न आइ.पि.एम. कार्यक्रमको सञ्चालन गरिनेछ ।
- प्रत्येक कृषकको घरमा आधुनिक कृषि उपकरणहरू अनुदान उपलब्ध गराई छिटो छरितो रूपमा कृषि कार्यक्रमहरू गर्न सहयोग पुऱ्याइनेछ । जैविक विविधता रोकन परापूर्व काल देखि सञ्चालनमा आएका पुराना एवं महत्वका बिउबीजनको संरक्षण एवं विस्तार गरिनेछ । चाँडपर्वहरू एवं मठमन्दिरहरूमा अति आवश्यक पर्ने फुलको उत्पादन एवं विस्तार गर्न एक पुष्प नर्सरीको स्थापना तथा व्यवस्थापन गरिनेछ ।

➤ कृषकहरुको जागर एवं मनोवल बृद्धि गर्न उत्कृष्ट कृषकलाई पुरस्कार एवं प्रमाण-पत्रको व्यवस्थापन गरिनेछ ।

२६. स्वास्थ्यको लागि खेलकुदको आवश्यकतालाई मध्यनजर गरी आँबुखैरेनी गाउँपालिका अर्न्तगत (एक खेलकुद मैदान) रङ्गशालाको निर्माण गरिनेछ । जसको लागि गाउँपालिकाले स्थानको छनौट गरी जिल्ला समन्वय समिति मार्फत योजना अगाडी बढाईनेछ ।

२७. वातावरणीय पर्यावरणलाई उच्च प्राथमिकता राख्दै वातावरण मैत्री कार्यक्रम अगाडी बढाईनेछ र वातावरण तथा जलवायु मैत्री पूर्वाधारको विकासमा जोड दिईनेछ । वन क्षेत्रको बैज्ञानीक एवं दिगो व्यवस्थापन गरी महत्वपूर्ण वनस्पति एवं जडीबुटिको विकास र विस्तार गरिनेछ । जलवायु अनुकूलन र पर्यावरण संरक्षण कार्यक्रमलाई जोड दिईनेछ । आँबुखैरेनी गाउँपालिका भित्रका पोखरी, ताल तलैया वरपिपल चौतारीको संरक्षण र सम्बर्द्धन गरिनेछ । परम्परागत खानेपानीका स्रोत र मुहानहरुको संरक्षण गर्दै पुराना एवं जीर्ण अवस्थाका कुवा तथा पोखरी मर्मत तथा संरक्षण गरिनेछ ।

२८. बालअधिकारको सम्मान, संरक्षण, सम्बर्द्धन र बाल अधिकार परिपूर्तिको लागि नियमित रुपमा बालबालिकाको लागि आवश्यक खोपको व्यवस्था, अनाथ, असहाय वा बेवारीसे बालबालिकाहरुको उद्धारको लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाईनेछ ।

आदरणीय सभाध्यक्षज्यू,

आगामी आ.व. ०७५/०७६ को लागि यस प्रकारले बजेटको विनियोजन गरेको छु ।

१. आर्थिक विकास :

आर्थिक विकासको मुख्य क्षेत्र अर्न्तगतको कृषि तथा पशु विकास कार्यक्रमतर्फ ८५,९९,७००।-(अक्षरुपी पचासी लाख एकानब्बे हजार सात सय) सहकारीतर्फ रु २९,७५०००।- (एक्काई लाख पचहत्तर हजार) यसै गरी पर्यटन क्षेत्रमा रु ६६,००,०००।- (छैसष्ठी लाख) गरी कुल जम्मा ९,७३,६६,७००।- (एक करोड तिरत्तर हजार छैसष्ठी हजार सात सय) विनियोजन गरेको छु ।

२. पूर्वाधार विकास :

पूर्वाधार विकास क्षेत्र अर्न्तगत स्थानीय सडक तथा पुलको निर्माणमा रु १,९७,००,०००।-(एक करोड सन्तानब्बे लाख मात्र), सिंचाईमा १०,५०,०००।- (दश लाख पचास हजार), भवन तथा शहरी विकास तर्फ १,१४,५०,०००।- (एक करोड चौध लाख पचास हजार) उर्जा, लघु तथा साना विद्युतीकरण तर्फ रु ४६,००,०००।- (छयालीस लाख) गरी कुल जम्मा रु ३,६८,००,०००।- (तीन करोड असष्ठी लाख रुपैया) विनियोजन गरेको छु ।

३. सामाजिक विकास :

यस क्षेत्र अर्न्तगत शैक्षिक विकासका लागि रु १,०२,००,०००।- (एक करोड दुई लाख) विनियोजन गरेको छु ।

यसै गरी स्वास्थ्य तर्फ रु ३८,७८,०००।- लाख अठत्तर हजार) विनियोजन गरेको छु । खानेपानी तथा सरसफाई तर्फ रु १,०७,८१,४५०।- (एक करोड सात लाख एकासी हजार चार सय पचास मात्र), खेलकुद तथा मनोरन्जन तर्फ रु १७,००,०००।- (सत्र लाख) एवं लैगिक समानता तथा सामाजिक समावेशिकरण तर्फ रु ५४,५१,८५०।- गरी सामाजिक विकासतर्फ कुल रु ३,२०,११,३००।- (तीन करोड विस लाख एघार हजार तीन सय मात्र) बजेट विनियोजन गरेको छु ।

४. वातावरण तथा विपद व्यवस्थापन विकास :

यस क्षेत्र अर्न्तगत फोहोरमैला व्यवस्थापनको क्षेत्रमा रु ७३,६०,०००।- (तिरत्तर लाख साष्ठी हजार), विपद व्यवस्थापन तर्फ रु ८६,७५,०००।- (छयासी लाखपचहत्तर हजार) गरी कुलजम्मा रु १,६०,३५,०००।-(एक करोड साठी लाख पैतिस हजार मात्र) रकम विनियोज गरेको छु ।

५. संस्थागत विकास सेवा प्रवाह र सुशासन विकास :

यस क्षेत्र अर्न्तगत कर्मचारी व्यवस्थापन तर्फ २,१३,२२,०००।- (दुई करोड तेह्र लाखबाईस हजार मात्र), कार्यालय व्यवस्थापन तर्फ रु १,५७,२८,०००।-(एक करोड सन्ताउन्न लाख अठ्ठाईस हजार मात्र), आवधिक योजना निर्माण तर्फ ४०,००,०००।- (चालिस लाख), सूचना प्रविधि तर्फ १०,००,०००।- (दशलाख), भैपरी कोषतर्फ १,५०,००,०००।- (एक करोड पचास लाख) र अन्य विभिन्न कार्यक्रम तर्फ रु १८,५०,०००।- (अठार लाखपचास हजार) जम्मा रु ५,८९,००,०००।-(पाँच करोड उन्नानब्बे लाख मात्र) विनियोजन गरेको छु ।

६. पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक र सुविधातर्फ :

प्रदेश सभाको निर्णय बमोजिमको दरमा पदाधिकारीहरूको पारिश्रमिक सुविधा उपलब्ध गराउन आन्तरिक तर्फबाट रु ५४,३६,०००।- (चउन्न लाख छत्तीस हजार) विनियोजन गरेको छु ।

७. सशर्त तर्फ ११ करोड छयालीस लाख नेपाल सकारबाट प्राप्त भएको रकम मध्ये रु १३,९१,०००।- (तेह्र लाख एकानब्बे हजार) नविकरणीय उर्जा, रु २१२९,०००।- एक्काई लाख उनन्तीस हजार) कृषि, पशु र सहकारी क्षेत्र, रु ३,५०,०००।- (तीन लाख पचास हजार) बातावरण र सरसफाईको क्षेत्र, रु ७,३४०००।- (सात लाख चौतीस हजार) महिला बालबालिका तथा समाज कल्याण क्षेत्र, रु ९,९०,१६,०००।- (नौ करोड नब्बे लाख सोह्र हजार) शिक्षा क्षेत्र र रु १,०८,८०,०००।- (एक करोड आठ लाख असि हजार) स्वास्थ्य क्षेत्रमा खर्च हुने गरी पठाईको जानकारी गराउछु ।

यसरी सम्पूर्ण शिर्षकमा गरी कुल जम्मा २८,११,४९,०००।-(अठ्ठाईस करोड, एघार लाख उनन्पचास हजार) खर्च हुने गरी विनियोजन गरेको छु ।

माथी उल्लेखित खर्चहरूको स्रोत निम्नानुसार हुने प्रक्षेपण गरेको छु ।

- संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय समानीकरण अनुदान :- रु ७,७९,००,०००।-
- संघीय सरकारबाट प्राप्त हुने राजश्व बाँडफाँड : रु ५,६०,२०,०००।-
- प्रदेश सरकारबाट प्राप्त हुने वित्तिय समानीकरण अनुदान : रु १,१३,७८,०००।-
- आन्तरिक श्रोत परिचालन : रु १,२०,००,०००।-
- संघीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान : रु ११,४६,००,०००।-
- कुल जम्मा २७,१८,९८,०००।- (सत्ताईस करोड अठार लाख अठानव्वे हजार)

उल्लेखित खर्च र आम्दानीको अन्तर ९२,५१,०००।- (बयानब्वे लाख एकाउन्न हजार) घाटा बजेट प्रस्तुत गरिएको सभामा जानकारी गराउँदछु । उक्त घाटा पूर्ति गर्न आन्तरिक स्रोत परिचालन गरिने व्यहोरा समेत जानकारी गराउँदछु ।

अन्त्यमा, आँबुखैरेनी गाउँपालिको समुन्नत विकास र समृद्धिमा निरन्तर सद्भाव र सहयोग पुऱ्याउने आम नागरिक, करदाता, सवै सरकारी गैरसरकारी तथा सामुदायिक सस्थाहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै बजेट तथा कार्यक्रमको सफल कार्यन्वयनमा सवैको सहयोगको अपेक्षा गर्दछु । साथै यस आ.व.को नीति, योजना, कार्यक्रम तथा बजेटको छनौट कार्यमा सहयोग, सल्लाह तथा सुभ्भाव दिने निर्वाचित पदाधिकारीहरु, राजनैतिक दल, कर्मचारी, समाजसेवी बुद्धिजिवी, सञ्चारकर्मी एवं सम्पूर्ण आँबुखैरेनी गाउँपालिका बासी आदरणीय बुबा आमा, दाजुभाई तथा दिदिवहीनीहरुमा धन्यवाद दिन चाहान्छु ।

धन्यवाद

पुष्पादेवी श्रेष्ठ

उपाध्यक्ष

आँबुखैरेनी गाउँपालिका, आँबुखैरेनी, तनहुँ